

NORGES HØYESTERETT

Den 27. september 2018 ble det av Høyesterett bestående av dommerne Indreberg, Noer, Bull, Bergsjø og Arntzen i

HR-2018-1936-A, (sak nr. 2017/1868), sivil sak, anke over dom:

Ålen Røde Kors
Gauldal Røde Kors
Budal Røde Kors Hjelpekorps
Rennebu Røde Kors Hjelpekorps
Soknedal Røde Kors Hjelpekorps
Melhus Røde Kors
Sør-Trøndelag Røde Kors (advokat John Olav Engelsen)

mot

Overføringsavtalens sikringsordning (advokat Andreas Nordby – til prøve)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om habiliteten til dommer Borgar Høgetveit Berg ved behandlingen av ankesak om aksjeeiers ansvar for udekkede forpliktelse i et selskap som er avvirket, jf. domstolloven § 108.
- (2) Høyesteretts ankeutvalg ga 5. desember 2017 samtykke til behandling av anke over Frostating lagmannsretts dom 28. august 2017 i sak nr. 17-017464ASD-FROS. Ankeforhandlingen er berammet 27. september 2018.
- (3) Oversikt over rettens sammensetning ble sendt partene 13. september 2018. Ved Høyesteretts e-post 14. september 2018 ble partene gjort oppmerksom på at dommer Høgetveit Berg, som er satt opp til å delta i behandlingen av saken, er tidligere kollega av ankemotpartens prosessfullmektig.
- (4) I e-posten heter det:

"Dommer Høgetveit Berg skal som informert delta i behandlingen av saken. Han ønsker å orientere om at prosessfullmektig Andreas Nordby er tidligere kollega av ham. Nordby var ikke partner i Thommessen og han sluttet om lag et halvt år før dommer Høgetveit Berg. De

arbeidet ikke i samme avdeling, men ga ut en fagbok sammen i 2012. Dommer Høgetveit Berg anser seg ikke inhabil til å behandle saken i Høyesterett."

- (5) I prosesskriv 14. september 2018 nedla ankende part påstand om at dommer Høgetveit Berg viker sete. Foruten det lange kollegiale samarbeidet mellom dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby, ble det vist til at de etter bokutgivelsen i 2012 har holdt flere JUS-kurs sammen knyttet til dette bokverket. Dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby ble dessuten anført å ha en nær personlig relasjon.
- (6) Ankemotparten ved advokat Nordby ga i prosesskriv 17. september 2018 ikke uttrykk for et eget syn på habilitetsspørsmålet, men supplerte og korrigererte noen av opplysningene i ankende parts prosesskriv. Det ble vist til at Advokatfirmaet Thommessen AS (Advokatfirmaet Thommessen) er et av landets største advokatfirmaer, hvor det i den aktuelle perioden til enhver tid arbeidet mellom 150 og 200 advokater. Av disse er om lag 75 prosent tilknyttet Oslo-kontoret, som dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby tilhørte. Advokat Nordby fikk først befattning med nærværende sak i 2017, da han tiltrådte som partner i Arntzen de Besche Advokatfirma. Dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby har kun holdt ett kurs sammen. Kurset fant sted høsten 2017, og i den anledning spiste de middag sammen. I tillegg til å ha skrevet boken "Gruppesøksmål", var dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby også medforfattere av en artikkel publisert i Lov og Rett 2012. Dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby omgås ikke i private sammenhenger. Etter at advokat Nordby sluttet i Advokatfirmaet Thommessen, har de truffet hverandre et par ganger i sosial sammenheng med om lag ti andre nåværende og tidligere advokater i Thommessen til stede. De har aldri vært hjemme hos hverandre.
- (7) Ankemotpartens saksfremstilling er ikke bestridt av den ankende part.
- (8) Habilitetsspørsmålet er behandlet i tilknytning til ankeforhandlingen. Dommer Bull har under behandlingen trådt inn i dommer Høgetveit Bergs sted.
- (9) *Ålen Røde Kors mfl.* har fastholdt habilitetsinnsigelsen mot dommer Høgetveit Berg på grunnlag av den objektive siden ved domstoloven § 108. Det er vist til hans langvarige kollegiale forhold til og samarbeid med advokat Nordby fra tiden som partner i Advokatfirmaet Thommessen. Ved den samlede bedømmelsen må det også legges vekt på at de ankende parter krever at dommer Høgetveit Berg viker sete.
- (10) *Overføringsavtalens Sikringsordning* har vist til at dommer Høgetveit Berg og advokat Nordby hadde ulike roller som henholdsvis partner og ansatt advokat i Advokatfirmaet Thommessen. Saken som nå skal behandles i Høyesterett, stammer ikke fra Advokatfirmaet Thommessen. Verken bokutgivelsen eller artikkelen fra 2012 dreier seg om spørsmål av betydning for saken her.
- (11) *Mitt syn på saken*
- (12) Det følger av domstoloven § 108 at en dommer ikke kan delta i behandlingen av en sak "når andre særegne omstendigheter foreligger, som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet". Bestemmelsen må anvendes i samsvar med kravene til en uavhengig og upartisk domstol som følger av Grunnloven § 95 første ledd og praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) vedrørende Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 6 nr. 1.

- (13) Som omtalt i HR-2016-2311-P avsnitt 14 med henvisninger til tidligere rettspraksis, har habilitetsvurderingen en subjektiv og en objektiv side. Spørsmålet er om dommeren subjektivt sett er i stand til å treffe en upartisk avgjørelse uten å skjele til utenforliggende hensyn, og om partene og allmennheten etter en objektiv vurdering har rimelig og saklig grunn til å tvile på dommerens upartiskhet. Habilitetsvurderingens objektive side er tillagt større vekt i rettspraksis de senere årene, noe som har ført til en skjerpet praktisering av habilitetsbestemmelsen, jf. HR-2016-106-A avsnitt 13.
- (14) Det er ikke anført at dommer Høgetveit Berg vil være ute av stand til å treffe en upartisk avgjørelse i saken. Han har heller ikke selv ansett seg inhabil i subjektiv forstand. Spørsmålet er da om dommer Høgetveit Berg er inhabil på grunnlag av den objektive siden ved domstoloven § 108.
- (15) Høyesterett har i flere avgjørelser lagt til grunn at så lenge det ikke er tale om forbindelser gjennom slekt eller ekteskap som nevnt i domstoloven § 106 mellom de profesjonelle aktørene i retten, "må det normalt bestå et nokså nært vennskap eller bekjentskap før det kan bli tale om inhabilitet etter domstoloven § 108", jf. HR-2016-2311-P avsnitt 20. Det følger videre av Høyesteretts praksis at det skal mye til for at kollegiale forhold i seg selv fører til inhabilitet, jf. HR-2016-106-A avsnitt 25. I sistnevnte avgjørelse er det understreket at det "må kunne legges til grunn som et alminnelig utgangspunkt at dommerne i kollegiale domstoler forholder seg profesjonelt og upartisk også til saker som berører kolleger". Etter mitt syn må dette gjelde desto mer med hensyn til *tidligere* kolleger i andre juristroller.
- (16) I tråd med saksfremstillingen legger jeg til grunn at det ikke er noe nært vennskskapsforhold mellom advokat Nordby og dommer Høgetveit Berg som kan føre til inhabilitet. Jeg finner det videre klart at det tidligere kollegiale forholdet mellom dem ikke gir grunnlag for inhabilitet. Jeg legger da vekt på at den underliggende ankesaken som nå skal behandles i Høyesterett, ikke er en sak advokat Nordby tok med seg fra Advokatfirmaet Thommessen. Han fikk først befatning med saken etter at han begynte som partner i Arntzen de Besche Advokatfirma i 2017. Faren for uformell informasjonsflyt er allerede av den grunn ikke en aktuell problemstilling i saken her. Det er videre snart to år siden advokat Nordby og dommer Høgetveit Berg var kolleger i Advokatfirmaet Thommessen. Jeg kan heller ikke se at fellesutgivelsen av boken "Gruppesøksmål" i 2012 eller samarbeidet om artikkelen i Lov og Rett samme år stiller habilitetsspørsmålet i en annen stilling.
- (17) Jeg har ikke funnet habilitetsspørsmålet tvilsomt, og finner derfor ikke grunn til å legge avgjørende vekt på at de ankende parter har reist inhabilitetsinnsigelse mot dommer Høgetveit Berg.
- (18) Min konklusjon er etter dette at dommer Høgetveit Berg ikke er inhabil etter domstoloven § 108.

(19) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

Dommer Høgetveit Berg viker ikke sete.

(20) Dommer **Bergsjø:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(21) Dommer **Noer:** Likeså.

(22) Dommer **Bull:** Likeså.

(23) Dommer **Indreberg:** Likeså.

(24) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Dommer Høgetveit Berg viker ikke sete.

Riktig utskrift: